

Απόφαση : 1286/2020

Απόφαση: 1286/2020 VII Τμήμα

Σύνθεση: Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του VII Τμήματος, Κωνσταντίνος Εφεντάκης και Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Σύμβουλοι, Γρηγόριος Βαλληνδράς και Ιωάννα Ευθυμιάδου, Πάρεδροι

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ευάγγελος Καραθανασόπουλος

ΤΜΗΜΑ VII

I. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 94, 95 παρ. 1, 96 παρ. 1, 98 και 100 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγεται ότι οι υπαγόμενες στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποθέσεις συνιστούν, κατά το υιοθετηθέν από το Σύνταγμα τυπικό κριτήριο, ίδια κατηγορία διαφορών με δημοσιονομικό και συνταξιοδοτικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου η δικαιοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει αναχθεί από το Σύνταγμα σε αυτοτελή δικαιοδοτικό κλάδο και το Δικαστήριο τούτο αποτελεί ισότιμο δικαιοδοτικό θεσμό σε σχέση με το Συμβούλιο της Επικρατείας και τον Άρειο Πάγο. Αποτελεί, συνεπώς, το Ελεγκτικό Συνέδριο ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριο, στη δικαιοδοτική λειτουργία του οποίου εμπίπτει και η εκδίκαση διαφορών σχετικά με τον έλεγχο των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων, κυρίαρχο δε (με την επιφύλαξη των συνταγματικών ρυθμίσεων για το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο) ως προς την κρίση του περί της κατά το άρθρο 98 παρ. 1 του Συντάγματος εννοίας της δημοσιονομικής και συνταξιοδοτικής διαφοράς. Εντεύθεν έπεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν δεσμεύεται αλλά κρίνει ελεύθερα, αν υπόθεση που παραπέμφθηκε σ' αυτό από δικαστήριο που ανήκει σε έτερο δικαιοδοτικό κλάδο, όπως είναι

τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, υπάγεται στη δικαιοδοτική του αρμοδιότητα. Και τούτο διότι αναγνώριση δεσμευτικότητας της παραπεμπτικής απόφασης με συνακόλουθο αποκλεισμό της δυνατότητας αυτού (Ελεγκτικού Συνεδρίου) για αυτεπάγγελτη εξέταση της δικαιοδοσίας του θα αντέκειτο στο άρθρο 94 σε συνδυασμό με το άρθρο 98 του Συντάγματος, καθόσον κατά τον τρόπο αυτό θα παραβιαζόταν η, από τα ως άνω άρθρα, καθιδρυόμενη δικαιοδοτική αρμοδιότητά του να επιλύει αποκλειστικά και με δεσμευτικές αποφάσεις τις υπαχθείσες στην δικαιοδοσία του διαφορές. Σε περίπτωση δε σύγκρουσης δικαιοδοσιών μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των άλλων δικαστηρίων, αρμόδιο για την άρση αυτής είναι το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 1 στοιχ. δ' του Συντάγματος και τα άρθρα 42-47 του ν. 345/1976 (Α' 141) «Περί κυρώσεως του Κώδικος περί του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου» (Ελ.Συν. Ολομ. .../2007, .../1999). Εξάλλου, ναι μεν, κατά το άρθρο 12 παρ. 2 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97) «Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας», οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως και στις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκες (βλ. άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981, Α' 304, όπως ισχύει μετά τον ν. 3472/2006, Α' 135), ένδικο βοήθημα που ασκήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, χωρίς να υπάγεται στη δικαιοδοσία του, παραπέμπεται στο αρμόδιο για την εκδίκασή του διοικητικό δικαστήριο, «αναπομπή», όμως, στο τελευταίο ένδικου βοηθήματος, το οποίο, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των οικείων περί δικαιοδοσίας διατάξεων, παραπέμφθηκε προς εκδίκαση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, δεν επιτρέπεται (Ελ.Συν. Ολομ. .../2007, VII Τμ. .../2019 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

II. Ο ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α' 247) ορίζει, στο άρθρο 56, ότι «1. Έλλειμμα δημοσίου υπολόγου είναι οποιαδήποτε έλλειψη χρημάτων (...) που διαπιστώνεται στη διαχείρισή του (...). Ως έλλειμμα θεωρείται και κάθε πληρωμή που: α) (...) δ) Έχει γίνει αχρεωστήτως από υπαιτιότητα του υπολόγου. (...). 3. Το έλλειμμα που παρουσιάζουν οι δημόσιοι υπόλογοι (...) καταλογίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση (...) 4. Στις περιπτώσεις πληρωμής μη νόμιμων δαπανών καταλογίζεται: α) στα υπηρεσιακά όργανα που (...) έχουν συμπράξει στη μη τήρηση των νομίμων διαδικασιών πραγματοποίησης της δαπάνης και β) στους λαβόντες, εφόσον υπέχουν ευθύνη για τη μη τήρηση των ανωτέρω διαδικασιών. Στους λαβόντες καταλογίζεται και σε κάθε περίπτωση αχρεώστητης πληρωμής (...)». Σύμφωνα με τα ανωτέρω έλλειμμα δημόσιας διαχείρισης συνιστά εκτός από την έλλειψη χρημάτων και κάθε «ανοίκειος» πληρωμή, κάθε πληρωμή δηλαδή που διενεργήθηκε αχρεωστήτως, χωρίς να υφίσταται αντίστοιχη υποχρέωση. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο καταλογισμός χωρεί οπωσδήποτε και σε βάρος του αχρεωστήτως λαβόντος και μάλιστα, ανεξάρτητα από τη συνδρομή ή μη υπαιτιότητας στο πρόσωπό του (Ελ.Συν. Ολομ. ... - .../2017).

III. A. Στο άρθρο 2 του Π.Δ. 471/1980 «Περί Οργανισμού του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων» (Α' 130) ορίζεται ότι: «Σκοποί του Ταμείου είναι: 1 ... 2. Η Ταμειακή διαχείρισις των Κεφαλαίων των Ν.Π.Δ.Δ. και ειδικών Ταμείων και η διενέργεια της Ταμειακής υπηρεσίας άλλων Ν.Π.Δ.Δ.» Περαιτέρω, στο 19 του ν. 2074/1992 (Α' 128) ορίστηκε ότι: «Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων καθίσταται αυτόνομος πιστωτικός οργανισμός περιφερειακής ανάπτυξης,

φύλαξης και διαχείρισης παρακαταθηκών και στήριξης της στεγαστικής πολιτικής, είναι νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, διοικείται από διοικητικό συμβούλιο τριετούς ... 4. Στο συνιστώμενο με το παρόν άρθρο Οργανισμό έχουν εφαρμογή όλες οι ισχύουσες περί Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων διατάξεις ...». Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού εκδόθηκε το π.δ. 95/1996 (Α' 76), στο άρθρο 2 του οποίου αναφέρεται ότι: «Σκοποί του Τ.Π.Δ. είναι : 1 (...) 4. Η εξυπηρέτηση του δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος: α) με την ταμειακή διαχείριση των κεφαλαίων των Ν.Π.Δ.Δ. και Ειδικών Ταμείων και τη διενέργεια της Ταμειακής υπηρεσίας άλλων Ν.Π.Δ.Δ. και β) με την άσκηση της Ταμειακής Διαχείρισης των Οργανισμών Τοπικής, Νομαρχιακής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης».

Β. Στην 218761/13.6.1953 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Περί του τρόπου ασκήσεως υπό του Τ.Π.Δ. της Ταμειακής Υπηρεσίας των Δήμων και Κοινοτήτων ...» (Β' 134) ορίζεται ότι: «Δ' Πληρωμαί Εξόδων: 1. Αι πληρωμαί πάντων των εξόδων των Δήμων και Κοινοτήτων, ων η Ταμειακή Υπηρεσία ασκείται υπό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ενεργούνται υπό του Ταμείου τούτου κατά τας εκάστοτε ισχύουσας διατάξεις, δυνάμει χρηματικών ενταλμάτων, εκδιδομένων υπό των Δήμων και Κοινοτήτων σχετικώς διατάξεις εις βάρος του παρά τω Ταμείω Παρ/κων και Δανείων, τηρουμένου λογαριασμού του Δήμου ή της Κοινότητος. 2. Τα προς το Γραφείον Παρ/κων διαβιβαζόμενα χρηματικά εντάλματα ελέγχονται υπό του αρμοδίου Ελεγκτού Εξόδων ... κατά τας διατάξεις του Κανονισμού της Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δημοσίων Ταμείων και του Κώδικος Δήμων και Κοινοτήτων, δια την ύπαρξη χρηματικού υπολοίπου

του οικείου Δήμου ... και το νόμιμον και έγκυρον εν γένει της πληρωμής και εξοφλούνται παρά ... του Διαχειριστού του Γραφείου Παρ/κων . Ο πράκτωρ ... ενεργεί την πληρωμήν εις τον δικαιούχον του ποσού του χρηματικού εντάλματος χρεώσει του παρ' αυτώ λογαριασμού του Γραφείου Παρ/κων. (...) 4. Δια τα εξοφλούμενα χρηματικά εντάλματα πληρωμής καθ' εκάστην ημέραν μετά το πέρας της συναλλαγής εκδίδεται ένταλμα πληρωμή του Γραφείου Παρ/κων με απαραίτητον δικαιολογητικόν συγκεντρωτικήν κατάστασιν ... εμφανίουσα τον αριθμόν και την χρονολογίαν του εντάλματος, το ποσόν, τον Δήμον ή Κοινότητα, το κεφάλαιο και άρθρον και παν αναγκαίον στοιχείον για την ακριβή τήρησιν και παρακολούθησιν των λογαριασμών». Σχετικά εκδόθηκε η εγκύκλιος 610/1953 του Τ.Π.Δ., σύμφωνα με την οποία «Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ταμείου ... λαβόν υπ' όψιν την δυσχέρειαν ενίων Δήμων και Κοινοτήτων δια την αντιμετώπισιν τρεχουσών δαπανών ... λόγω ανυπαρξίας επαρκούς πιστωτικού υπολοίπου υπέρ αυτών ... απεφάσισεν όπως διατίθενται χρηματικά ποσά εκ των διαθεσίμων κεφαλαίων του Γραφείου παρακαταθηκών, δια την πληρωμήν ενταλμάτων των Δήμων και Κοινοτήτων εις περιπτώσεις εκτιμωμένας παρ' υμών, καθ' ας καθίσταται ανέφικτος η αναβολή πληρωμής συγκεκριμένης δαπάνης ...», τα δε καταβαλλόμενα ποσά, προβλέπεται περαιτέρω ότι τακτοποιούνται δια της εισαγωγής στη διαχείριση αυτού την ίδια ημέρα κατά την οποία θα αποδοθούν οι πρώτες εισπράξεις από έσοδα του δήμου αυτού.

Γ. Στο π.δ. 16/1989 «Κανονισμός λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών» (Α' 6) ορίζεται στο άρθρο 149 ότι: « Στο Γραφείο του Ταμείου Παρακα-

ταθηκών και Δανείων που υπάγεται απευθείας στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., ανήκουν οι πιο κάτω αρμοδιότητες: 1.- Η τήρηση των λογαριασμών των Ο.Τ.Α. που δεν έχουν δικιά τους Ταμειακή Υπηρεσία. 2.- Η διενέργεια της Ταμειακής υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. που δεν έχουν δικιά τους Ταμειακή υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά. (...), στο άρθρο 150 ότι: « Η Ταμειακή Υπηρεσία των Ο.Τ.Α. που δεν έχουν δικιά τους ταμειακή Υπηρεσία γίνεται από το γραφείο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων που έχουν την έδρα τους στις Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με το Β.Δ. 763/69 που εκδόθηκε με την εξουσιοδότηση του άρθρου 98 του Ν.Δ. 321/69 «περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού» και στο άρθρο 158 ότι: «Οι πληρωμές των δαπανών των Ο.Τ.Α. που η Ταμειακή Υπηρεσία τους γίνεται από τα γραφεία του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων που εδρεύουν στην Δ.Ο.Υ., γίνονται με τίτλους πληρωμής των οργανισμών αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και τις οδηγίες αυτού απευθείας από τα πιο πάνω γραφεία».

Δ. Στο άρθρο 228 του π.δ. 410/1995 «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» (Α' 231) οριζόταν ότι: « Η ταμειακή υπηρεσία των Ο.Τ.Α. που δεν υποχρεούνται και δεν έχουν συστήσει ίδια ταμειακή υπηρεσία διεξάγεται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δια μέσου των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, με υπαλλήλους που διατίθενται από τους οικείους Ο.Τ.Α.» και στο άρθρο 166 του ισχύοντος Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Α' 114) ν. 3463/2006 ορίζεται ότι: «4. Η ταμειακή υπηρεσία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που δεν υποχρεούνται και δεν έχουν συστήσει ίδια ταμειακή υπηρεσία διεξάγεται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, δια των δημοσίων οικονομικών υπηρεσιών,

με υπαλλήλους που διατίθενται από τους οικείους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ε. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Το Τ.Π.Δ. είναι Ν.Π.Δ.Δ. που αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην εξυπηρέτηση του δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος με την άσκηση της ταμειακής διαχείρισης των δήμων, οι οποίοι δεν διαθέτουν δική τους ειδική ταμειακή υπηρεσία. Αυτή διενεργείται από το Γραφείο του Τ.Π.Δ. που εδρεύει στην τοπική Δ.Ο.Υ. Από αυτό το Γραφείο πληρώνονται οι δαπάνες των δήμων με τίτλους που εκδίδονται από αυτούς με χρέωση όμως του λογαριασμού του δήμου που τηρείται στο Τ.Π.Δ., για την πίστωση του οποίου εκδίδεται στο τέλος της ημερήσιας συναλλαγής, από τον Διαχειριστή του ανωτέρω Γραφείου, χρηματικό ένταλμα πληρωμής (συμψηφιστικό) του Τ.Π.Δ., στο οποίο προσαρτά, ως απαραίτητο δικαιολογητικό, την εκδιδόμενη από τον οικείο Ελεγκτή Εσόδων - Εξόδων Ο.Τ.Α. συγκεντρωτική κατάσταση των κατά τη συγκεκριμένη ημέρα εξοφλημένων ενταλμάτων των δήμων. Από τις διατάξεις αυτές καθίσταται, περαιτέρω, σαφές ότι ο νομοθέτης καθιέρωσε αυστηρή και τυπική διαδικασία ως προς την εξόφληση των ενταλμάτων των Ο.Τ.Α. με σκοπό να διασφαλιστεί η διαφάνεια στη διαχείριση των οικονομικών τους και να αποτραπούν οι ανεξέλεγκτες δαπάνες. Εξάλλου, με σχετική εγκύκλιο του Τ.Π.Δ. επιτράπηκε η εξόφληση χρηματικών ενταλμάτων των δήμων με υπέρβαση των χρηματικών υπολοίπων τους, από τα διαθέσιμα του Τ.Π.Δ., προκειμένου να αντιμετωπιστεί η οικονομική δυσχέρεια κάποιων δήμων. Η ως άνω πρακτική, που συνάδει με τον σκοπό και το ρόλο του Τ.Π.Δ., συνιστούσε, ουσιαστικά, μια μορφή άτυπου δανεισμού από μέρους του Ταμείου με σκοπό να εξυπηρετηθεί ο εκάστοτε Δήμος να ανταποκριθεί στις ανελαστικές υποχρεώσεις

του, η αδυναμία δε των τελευταίων να τακτοποιήσουν την ως άνω οφειλή τους δια της εισαγωγής στη διαχείριση του Ταμείου την ίδια ημέρα κατά την οποία θα αποδοθούν οι πρώτες εισπράξεις από έσοδα του δήμου αυτού, οδήγησε σε χρεωστικά ανοίγματα σε βάρος των διαθεσίμων του Τ.Π.Δ., για την αντιμετώπιση των οποίων εκδόθηκε, αρχικά, το άρθρο 49 του ν. 3943/2011 (Α' 66) με το οποίο δόθηκε η ευκαιρία στους Δήμους να εξοφλήσουν τις ως άνω οφειλές τους μέσω της συνομολόγησης δανείου με το Τ.Π.Δ. και ήδη και το άρθρο 26 του ν. 4674/2020 (Α' 53 - βλ. σχετ. Ελ.Συν. VII Τμ. .../2014 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

IV. Με την κρινόμενη ανακοπή, η οποία παραπέμφθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο με την .../2018 απόφαση του 29ου Μονομελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Α..., με την οποία το Δικαστήριο αυτό κήρυξε εαυτό αναρμόδιο, ζητείται η ακύρωση της .../1.10.2014 Ατομικής Ειδοποίησης του Τ.Π.Δ. και ταμειακής βεβαίωσης, που περιέχεται στην ως άνω ειδοποίηση, με την οποία βεβαιώθηκε σε βάρος του ανακόπτοντος Δήμου το συνολικό ποσό του 1.268.673,49 ευρώ, το οποίο φέρεται να αντιστοιχεί σε χρεωστικό άνοιγμα του τελευταίου σε βάρος των διαθεσίμων κεφαλαίων του Τ.Π.Δ. Σύμφωνα με την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Α... στον πρώην Δήμο Ν... συστάθηκε ίδια Ταμειακή Υπηρεσία τον Σεπτέμβριο του έτους 2000 και στον πρώην Δήμο Δ... συστάθηκε ίδια Ταμειακή Υπηρεσία τον Μάιο του έτους 2003. Με το ν. 3852/2010 εντάχθηκαν στον ανακόπτοντα Δήμο οι ως άνω Δήμοι καθώς και οι Κοινότητες Δονούσας, Σ..., Η... και Κ.... Τέλος από τον Μάιο του έτους 2011 όλες οι ως άνω Κοινότητες και ο Οργανισμός Παιδικών Σταθμών Δήμου Ν...

και ο Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Ν..., εντάχθηκαν στην Ταμειακή Υπηρεσία του ανακόπτοντος Δήμου. Έως τη σύσταση ίδιων Ταμειακών Υπηρεσιών από τους τ. Δήμους Ν... και Δ... και την ένταξη των λοιπών Κοινοτήτων και Ν.Π.Δ.Δ. στην Ταμειακή Υπηρεσία του διευρυμένου Δήμου, αρμόδιο για τη διεξαγωγή της ταμειακής διαχείρισης όλων των ανωτέρω ήταν το Γραφείο Παρακαταθηκών της Δ.Ο.Υ. Ν.... Κατά τη σύσταση ίδιων Ταμειακών Υπηρεσιών στους πρώην Δήμους Ν... και Δ... παραδόθηκαν σ' αυτούς τα κατ' εκτίμησή τους χρηματικά υπόλοιπα από το καθ' ου, ενώ κατά την ένταξη των Κοινοτήτων Δ..., Κ..., Σ... και Η... στον ανακόπτοντα Δήμο το Μάιο του 2011 παραδόθηκαν σ' αυτόν κατ' εκτίμησή του τα υπόλοιπα των λογαριασμών των ανωτέρω Κοινοτήτων. Για το σκοπό της διεξαγωγής της ταμειακής διαχείρισης από το καθ' ου διορίζονταν στο Ελεγκτήριο Ο.Τ.Α. της Δ.Ο.Υ. Ν... ελεγκτές εσόδων εξόδων, οι οποίοι ασκούσαν τον έλεγχο των εισπράξεων και των πληρωμών, και συγκεκριμένα παρακολουθούσαν τις εισπράξεις και εντέλλονταν τις πληρωμές των Δήμων, συντάσσοντας και υπογράφοντας τις σχετικές μηνιαίες συγκεντρωτικές καταστάσεις, στις οποίες εμφανίζονταν οι μηνιαίες κινήσεις (εισπράξεις και πληρωμές των Δήμων), σύμφωνα με τα οικεία γραμμάτια είσπραξης και εντάλματα πληρωμής, εκδοθέντα από το Γραφείο Παρακαταθηκών, καθώς και το προηγούμενο και τρέχον υπόλοιπο κάθε μήνα. Ωστόσο κατά τα έτη 1995 έως 2007 το Ελεγκτήριο Ο.Τ.Α. της Δ.Ο.Υ. Ν... δεν συνέτασσε τις ανωτέρω μηνιαίες συγκεντρωτικές καταστάσεις με αποτέλεσμα οι υποβληθείσες από το Γραφείο Παρακαταθηκών της Δ.Ο.Υ. Ν... προς την Κεντρική Υπηρεσία του Γραφείου Παρακαταθηκών και Δανείων μηνιαίες συγκεντρωτικές καταστάσεις να είναι συμπληρωμένες μόνο ως προς τις μηνιαίες εισπράξεις και πληρωμές, χωρίς να

αναγράφεται το μηνιαίο υπόλοιπο. Το έτος 2007 το Ελεγκτήριο Ο.Τ.Α. της Δ.Ο.Υ. Ν... ολοκλήρωσε τη συμφωνία των λογαριασμών των Δήμων, Κοινοτήτων και Οργανισμών αρμοδιότητάς του και απέστειλε τις σχετικές καταστάσεις για τα έτη 1995 έως 2007, συμπληρωμένες και ως προς τα υπόλοιπα. Κατόπιν τούτου, η Κεντρική Υπηρεσία του καθ' ου προχώρησε σε έλεγχο και συμφωνία των λογαριασμών όλων των Δήμων, Κοινοτήτων και Οργανισμών αρμοδιότητας του Ελεγκτηρίου Ο.Τ.Α. της Δ.Ο.Υ. Ν... για το διάστημα από το έτος 1995 έως το 2011, από τον οποίο προέκυψε χρεωστικό άνοιγμα: για τον πρώην Δήμο Ν... ποσού 281.391,08 ευρώ, για τον πρώην Δήμο Δ... ποσού 700.163,98 ευρώ, για την Κοινότητα Δ... ποσού 118.656,87 ευρώ, για την Κοινότητα Κ... ποσού 37.101,95 ευρώ, για την Κοινότητα Σ... 75.518,78 ευρώ, για τον Οργανισμό Παιδικών Σταθμών Δήμου Νάξου ποσού 9.302,08 ευρώ και για τον Πολιτιστικό Οργανισμό Δήμου Νάξου ποσού 37.897,73 ευρώ, ενώ για την Κοινότητα Ηρακλείας προέκυψε πιστωτικό υπόλοιπο ποσού 63.170,69 ευρώ. Ακολούθως, ενημερώθηκε ο Δήμος Ν... για την ύπαρξη του ως άνω χρεωστικού ανοίγματος καθώς και για τη δυνατότητα συνομολόγησης δανείου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 3943/2011, με τη ρητή επισήμανση της πιθανότητας διαφοροποίησης του ποσού του χρεωστικού ανοίγματος, το οποίο μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και της συμφωνίας των λογαριασμών διαμορφώθηκε στο τελικό ποσό του 1.196.861,78 ευρώ. Κατόπιν όλων αυτών και αφού εξέπνευσε η τιθέμενη στον ανωτέρω νόμο προθεσμία για τη συνομολόγηση του δανείου, το Τ.Π.Δ. προχώρησε στην αποστολή της προσβαλλόμενης ατομικής ειδοποίησης, με την οποία κλήθηκε ο Δήμος να καταβάλει το ποσό του 1.268.673,49 ευρώ εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την επίδοση αυτής,

άλλως να προβεί σε ρύθμιση για την καταβολή του εντός της ίδιας προθεσμίας. Με βάση τα ως άνω πραγματικά περιστατικά, η 18060/2018 απόφαση κατέληξε ότι το ανωτέρω χρεωστικό άνοιγμα δημιουργήθηκε στο πλαίσιο άσκησης της ταμειακής διαχείρισης των Δήμων, Κοινοτήτων και Οργανισμών αρμοδιότητας του Ελεγκτηρίου Ο.Τ.Α. της Δ.Ο.Υ. Ν..., που εντάχθηκαν με το ν. 3852/2010 στον ανακόπτοντα Δήμο, κατά το διάστημα από το έτος 1995 έως το έτος 2011 και ότι οι προσβαλλόμενες με την υπό κρίση ανακοπή πράξεις διοικητικής εκτέλεσης επισπεύδονται σε βάρος του Δήμου, με την ιδιότητα του ως αχρεωστήτως λαβόντος, ο καταλογισμός του οποίου αποσκοπεί στην αποκατάσταση του διαπιστωθέντος ελλείμματος και συνεπώς αρμόδιο Δικαστήριο για τη συζήτησή τους τυγχάνει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

V. Με δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη μείζονα σκέψη της παρούσας, το Τμήμα κρίνει ότι η ένδικη υπόθεση αφορά σε μη εξόφληση οφειλής του ανακόπτοντος Δήμου προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, οφειλή που φέρεται να δημιουργήθηκε από την πληρωμή δαπανών των ως άνω Δήμων, Κοινοτήτων και Οργανισμών από τα διαθέσιμα κεφάλαια του Τ.Π.Δ., όπως αυτή η πρακτική είχε καθιερωθεί, σύμφωνα με το σκοπό και το ρόλο του Ταμείου και δεν συνιστά ανοίκεια πληρωμή προς τον Δήμο Ν... (ως καθολικού διαδόχου των ως άνω Ν.Π.Δ.Δ.), ώστε να καθίσταται αυτός αχρεωστήτως λαβών. Συγκεκριμένα, η ως άνω οφειλή δημιουργήθηκε λόγω της προσωρινής ταμειακής διευκόλυνσης των ως άνω Ν.Π.Δ.Δ. με χρήματα που «δάνειζε» το Τ.Π.Δ. και τα οποία έπρεπε να επιστραφούν από τις πρώτες εισπράξεις αυτών. Πρόκειται, δηλαδή, όπως και στα άρθρα 49 του ν. 3943/2011

και 26 του ν. 4674/2020 ρητά αναφέρεται, για χρεωστικά ανοίγματα του Τ.Π.Δ. με οφειλέτες τους εκάστοτε Ο.Τ.Α., δηλαδή για καταβολές που έγιναν προσωρινά και με ρητή, εξαρχής, την υποχρέωση των Ο.Τ.Α. να επιστρέψουν τα χρήματα αυτά και, συνεπώς, δεν πρόκειται για πληρωμές που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως προς αυτούς, ώστε αυτοί να έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του αχρεωστήτως λαβόντα, υπαγόμενοι στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως εσφαλμένα κρίθηκε με την ως άνω 18060/2018 παραπεμπτική απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Α.... Κατόπιν τούτων, η ένδικη ανακοπή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, διότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έχει δικαιοδοσία εκδίκασής της ούτε δύναται να την «αναπέμψει» εκ νέου στο Διοικητικό Πρωτοδικείο.

VI. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η κρινόμενη ανακοπή πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτη, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την ανακοπή.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 22 Ιουνίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ

ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

ΙΩΑΝΝΑ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 7 Ιουλίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ